

Loyiha materiallari bo'yicha davolash-profilaktika muassasalarini gigiyenik baholash.

Fayzullayeva Gulruh Ilhom qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti,

Tibbiyot fakulteti talabasi

e-mail: gulruhfayzullayeva92@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada kasalxona gigiyenasi va bemorlarning yashashi uchun maqbul shart-sharoitlarni yaratish, davolash jarayonini samarali o'tkazish va tibbiyot xodimlari uchun qulay mehnat sharoitlarini yaratish maqsadida tibbiyot muassasalarini joylashtirish, joylashtirish va sanitariya-texnik ta'minoti bo'yicha standartlar haqida so'z boradi. Maqolada aholining kasallanish darajasini pasaytirish va uning salomatligini mustahkamlash bo'yicha chora-tadbirlar dasturi haqida tushuntirib berilgan.

Asosiy qism. Kasalxona gigiyenasi bemorlarning yashashi uchun maqbul shart-sharoitlarni yaratish, davolash jarayonini samarali o'tkazish va tibbiyot xodimlari uchun qulay mehnat sharoitlarini yaratish maqsadida tibbiyot muassasalarini joylashtirish, joylashtirish va sanitariya-texnik ta'minoti bo'yicha standartlar va talablarni ishlab chiqadi. Aholining kasallanish darajasini pasaytirish va uning salomatligini mustahkamlash bo'yicha chora-tadbirlar dasturi to'rtta asosiy yo'nalishda amalga oshirilmoqda: birinchidan, kasalliklarni davolash va oldini olishning samarali usullarini ishlab chiqishning nazariy asosi sifatida fundamental ilmiy tadqiqotlarni rivojlantirish, ikkinchidan, aholiga yuqori malakali ixtisoslashtirilgan tibbiy yordam ko'rsatishni tashkil etish, uchinchidan, diagnostikaning yangi usullarini, davolash va diagnostika uchun zamonaviy asbob-uskunalar, yuqori samarali dori vositalarini yaratish va tibbiyot amaliyotiga joriy etish, nihoyat, to'rtinchidan, profilaktika choralari keng qo'llash. uchun chora-tadbirlar tizimining muhim bo'g'inlaridan biri hisoblanadi aholi salomatligini saqlash va mustahkamlash.

Kasalxona ichidagi MUHITNING GIGIENIK OPTIMLIZASINING ROLI.

Tibbiyot va pediatriya fakultetlari talabalari uchun gigiena kursida tibbiyot muassasalarida gigiena masalalari eng muhimlaridan biridir.

Tibbiyot muassasalarida gigienaning asosiy vazifasi kasalliklarni davolash va oldini olish sohasidagi muvaffaqiyatli faoliyatga yordam beradigan normalar va

talablar tizimini ishlab chiqishdir. Asab tizimini shikastlaydigan va fiziologik jarayonlarning haddan tashqari kuchlanishiga olib keladigan kasalliklarni keltirib chiqaradigan sabablar bartaraf etilmasa, dori terapiyasining o'zi kuchsizdir.

Davolash-profilaktika muassasalari ular oldida turgan vazifalar va funktsiyalarni hisobga olgan holda tasniflanadi.

Sog'liqni saqlash muassasalarining tasnifi:

1. shifoxona muassasalari (turli sig'imdagi shifoxonalar);
2. dispanser muassasalari (silga qarshi, dermatovenerologik, onkologik, psixonevrologik va boshqalar),
3. poliklinikalar (shahar, tuman poliklinikalari, tibbiyot punktlari, korxonalar qoshidagi tibbiyot punktlari va boshqalar);
4. onalik va bolalikni muhofaza qilish muassasalari (tug'ruqxonalar, ayollar va bolalar poliklinikalari, bolalar bog'chalari, mehribonlik uylari);
5. kurort muassasalari;
6. tez tibbiy yordam muassasalari;
7. sanitariya va epidemiyaga qarshi muassasalar (TsGSEN, bezgakka qarshi stantsiyalar va boshqalar).

Kasalxona sog'liqni saqlash xizmatining asosiy davolash-profilaktika muassasasi hisoblanadi. U profilaktika, diagnostika, davolash, reabilitatsiya, sog'lomlashtirish, shifokorlar va o'rta tibbiyot xodimlarini tayyorlash funktsiyalarini bajaradi va yuzlab bemorlar uchun shifoxona uy-joy, ovqat xonasi, hammom va kir yuvish xonasidir. Mamlakatimizda har yili 30 milliondan ortiq bemor shifoxonalarga yotqiziladi. Hozirgi vaqtda shifoxonalarni birlashtirish va ularning tuzilishini murakkablashtirish tendentsiyasi aniq. Zamonaviy yirik kasalxonalar eng zamonaviy tibbiy va sanitariya uskunalari bilan jihozlangan.

Bemorlarni statsionar davolashning muvaffaqiyati ko'plab omillarga bog'liq. Bu erda biz faqat shifoxona muhitini gigienik optimallashtirish rolini ko'rib chiqamiz.

1. Optimal gigienik sharoitlar birinchi navbatda davolash jarayonining o'zi va bemorlarning tez tiklanishi uchun zarur. Kasalxonaga yotqizilgan bemor tibbiy yordamga qo'shimcha ravishda g'amxo'rlik va mohirona parvarishga, yorug', issiq, etarlicha keng, yaxshi izolyatsiyalangan va havalandirilgan xonaga, qulay (ba'zan funktsional) to'shakka, sokin, osoyishta muhitga, etarli ovqatlanishga muhtoj. ovqatlanish, tanani muntazam yuvish, toza ko'rpa-to'shak va ichki kiyim, oqilona kundalik tartib, yashil maydonlar orasida ochiq havoda sayr qilish va sog'lom uyquni ta'minlaydigan sharoitlar (etarli davomiylik, chuqur, doimiy). Taniqli terapevt V.A. Manassein (1841-1901) terapiya birinchi navbatda bemorning gigienasiga bog'liq va bemor uchun zarur gigienik sharoitlar yaratilmagan bo'lsa, u kuchsiz deb hisoblagan.

Bu sharoitlar shifoxonada 3 turdagi rejimni yaratish bilan ta'minlanadi: terapevtik va himoya, gigiyenik, sanitariya-epidemiologiya.

1. Terapevtik va himoya rejimi - muhim sanogen omil bo'lgan bemorlarning jismoniy va ruhiy qulayligini ta'minlashga qaratilgan tashkiliy chora-tadbirlar va qoidalar tizimi. Bu vazifalar ilmiy asoslash va shifoxonaning kundalik rejimiga qat'iy rioya qilish orqali hal qilinadi. Kasalxona rejimining asosi bemorlar va xodimlar uchun majburiy bo'lgan mustahkam kundalik tartibdir. Kasalxonadagi kundalik tartib uyg'onish, uxlash, tibbiy muolajalarni o'tkazish, ovqatlanish, yurish va hokazo jarayonlarning qat'iy almashinuvi bilan tavsiflanadi.

Muayyan ritmda sodir bo'ladigan faoliyat tana uchun eng foydali bo'lib, bu bemorlar uchun katta ahamiyatga ega. Bemor uchun tibbiy muolajalar vaqtiga rioya qilish, tibbiy muolajalarni bajarish, dori-darmonlarni tarqatish, shuningdek, ovqatlanishni tashkil qilish va kunduzgi uyqu uchun sharoit yaratish ayniqsa muhimdir.

Bemor qarindoshlariga tashrifni to'g'ri tashkil etish muhim ahamiyatga ega. Bemorlarga o'yin-kulgining bir nechta turlari (shashka, shaxmat, radio va teledasturlar, o'qish, modellashtirish, rasm chizish, qo'l san'atlari va boshqalar) taqdim etilishi kerak.

Yuqori kasbiy intizom, e'tibor, bemorning shaxsiyatiga xushmuomalalik va hamdardlik bilan munosabatda bo'lish muvaffaqiyatli davolanishning kalitidir.

Toza havoda vaqt o'tkazish imkoniyati bemorlarning kayfiyatiga juda ijobiy ta'sir qiladi. Jismoniy terapiya va kasbiy terapiya bemorlarning kasalxonada qolish vaqtini qisqartiradi.

Yuradigan bemorlar shifoxona bog'ida sayr qilishadi. Yurish davomiyligi shifokor tomonidan belgilanadi, u buni kasallik tarixida qayd etadi, shuningdek, bemorlarga havo yoki quyosh vannalarini olish uchun ruxsat beradi. Ko'pgina bemorlar qishda sayr qilishlari mumkin. Hatto palatalarda qolgan bemorlar ham toza havo va quyosh nuridan mahrum bo'lmasligi kerak.

Ular derazalarga eng yaqin to'shakda yotishlari kerak, xonalarni muntazam ravishda ventilyatsiya qilish kerak.

Toza havoda fizioterapiya mashg'ulotlarini o'tkazish tavsiya etiladi. Jismoniy mashqlarni tanlab, siz ma'lum chegaralarda yurak-qon tomir tizimini, nafas olish tizimini nazorat qilishingiz, metabolizmga va tananing boshqa funktsiyalariga ta'sir qilishingiz mumkin.

Uyqudan keyingi vaqtni bog'da vaqt o'tkazish uchun ham ishlatish mumkin. Kasbiy terapiya ko'rsatilgan bemorlarga tavsiya etiladi. Bog'da ishlash, chizish, modellashtirish va qo'l san'atlari kasbiy terapiya uchun juda mos keladi.

Soyada toza havoda tinimsiz mehnat qilish tananing umumiy ohangini oshiradi va qon aylanishi, ovqat hazm qilish va uyquga ijobiy ta'sir qiladi. Kasbiy terapiya bemorning ruhiyatiga ayniqsa katta ta'sir ko'rsatadi.

Unga ishlashga ruxsat berilganligi haqidagi bilim bemorni quvnoq his qiladi, u sog'lig'ini va kuchini tiklashga ishonch hosil qiladi, bu esa tiklanishiga hissa qo'shadi.

Kasalxonada keskin salbiy omil shovqin hisoblanadi.

Kasalxonalardagi shovqin manbalari: shifoxonalarning ko'p sonli asbob-uskunalar, asboblari, sanitariya-texnik vositalar bilan to'yinganligi; tibbiyot xodimlarining noto'g'ri xatti-harakati, ularning ishini noto'g'ri tashkil etish, bemorlarning o'zlari, lift, televizor va boshqalar.

Hatto sog'lom odamlar uchun ham shovqin asab tizimiga kuchli tirnash xususiyati beruvchi, jiddiy buzilishlarni keltirib chiqarishi mumkin. Bemorlar shovqinga sog'lom odamlarga qaraganda o'rtacha 2 marta kuchliroq munosabatda bo'lishadi. Ayniqsa, xavfli bo'lib, kutilmagan kuchli tovushlar bo'lib, ular tananing beixtiyor harakatlari bilan kuchli qo'rquv hissiyotlarini keltirib chiqaradi, qon va miya omurilik suyuqligining bosimi oshadi, yurakning sistolik hajmi kamayadi, so'lak va me'da shirasining ajralishi kamayadi. Shovqinga barcha reaksiyalar miya yarim korteksining ishtirokisiz sodir bo'ladi. Shovqinga avtonom reaksiyalar bemorlar uchun juda istalmagan, chunki ularning ba'zilar allaqachon yuqori ergotropik holatda.

Og'ir kasallar, jarrohlik amaliyotidan o'tganlar, yurak-qon tomir tizimi, asab tizimi kasalliklari bilan og'riganlar, charchaganlar, qalqonsimon bez kasalliklari bilan og'riganlar dam olishga ayniqsa muhtoj.

Shunday qilib, davolanish rejasida bemorni shovqindan himoya qilish asosiy talablardan biri sifatida yozilishi kerak. Bemorlarga, ayniqsa, kunduzgi va tungi uyqu paytida sukunat kerak.

Kasalxonada paydo bo'ladigan shovqin bemorlar uchun tashqi shovqindan ko'ra ko'proq og'irlik qiladi.

Bemor uchun shifoxonadagi shovqin nafaqat akustik hodisa, balki xodimlarning takabburli va kasbiy intizomi yo'qligining ifodasidir. Ba'zi odamlar 35 dB gacha bo'lgan shovqindan uyg'onadilar (og'zaki nutq 1 m = 55 dB masofada, qo'ng'iroq qilish, qichqiriq = 70-85 dB).

Shovqin bilan kurashish muammosi ancha murakkab. Bir qator chora-tadbirlar zarur: hududni to'g'ri rejalashtirish, yashil maydonlar, bino tashqarisida va ichida transportni qisqartirish, bo'limdagi binolarni oqilona ichki rejalashtirish. Tashkiliy chora-tadbirlar ham muhim: eshiklarni taqillatish, baqirish, keraksiz yurish, poshnali poyabzal kiyish va ovoqli signallarni istisno qilish kerak. Sukunat rejimi, yumshoq poyabzal, qabul qiluvchilar uchun naushniklar, televizor ovozini nazorat qilish, xodimlarning yuqori intizomi, ovozni yutuvchi pol qoplamasi, plastik chelaklardan foydalanish va boshqalar talab qilinadi.

Bo'limlarda jismoniy qulaylikni yaratish uchun funktsional to'shak, qulay to'shak, bemorlarning optimal soni (4 dan ortiq bo'lmagan) va ularning psixologik mosligini

ta'minlash kerak. Bo'limlar kasallikning tabiati va kechishini, kasallik davrini va bemorlarning yoshini hisobga olgan holda ishg'ol qilinishi kerak.

Binolarning estetik dizayni va oqilona yoritish bemorlarning psixologik qulayligi uchun juda muhimdir. Shuning uchun shifoxona xonasining jihozlari va dizayni katta ahamiyatga ega.

Har bir palataga quyosh nuri doimiy ravishda kirib borishi kerak, bu odamga, ayniqsa to'shakka mixlangan odamga kuchli psixotrop ta'sir ko'rsatadi. Yorug'lik va rang bemorning kayfiyati va farovonligiga va xodimlarning ishlashiga ta'sir qiladi, shuning uchun ular shifoxonada terapevtik omillar hisoblanadi.

Bemorlarning rangni idrok etishi juda o'ziga xosdir: jigar va o't pufagi kasalliklari bilan og'riganlar sariq rangda bezovtalanadi, yashil va yashil-ko'k esa tinchlantiradi.

Yotgan bemorlar uchun shiftning rangi va devorlarning ko'rinadigan qismlari ayniqsa muhimdir. Bemor ko'rayotgan devorni issiq, yoqimli ranglar - ochilgan quyosh oxrasi, och to'q sariq bo'yoq yoki o'rik rangli bo'yoq bilan qoplash tavsiya etiladi. Shift uchun eng mos yorug'lik, sovuq, kengayadigan och ko'k rang, chunki ko'pchilik oqni bo'shliq bilan bog'laydi. Optimistik yoki tinchlantiruvchi tarkibga ega "ko'z o'ljalari" yaxshi ishlaydi.

Tashqi dunyo bilan psixologik jihatdan muhim aloqani yaratish uchun unga to'shagidan tashqi ko'rinishini to'sqinliksiz ko'rinishni ta'minlash tavsiya etiladi. Bu oynaning pastki qirrasida yotoq darajasida bo'lsa mumkin, ya'ni. poldan 0,5 m balandlikda. Yozda palatani daraxtlar bilan soya qilish bemorlarga juda foydali ta'sir ko'rsatadi.

Janub va g'arbiy tomondan xonalarning haddan tashqari qizib ketishining oldini olish uchun pardalar, pardalar yoki oynalarni aks ettiruvchi oynali maxsus oynalar yaxshi.

Gigienik rejim.

Gigienik rejim deganda shifoxona binolarida to'g'ri kommunal sharoitlarni tartibga soluvchi ilmiy asoslangan qoidalar tizimi tushuniladi. Gigienik rejim kasalxonalarining sanitariya holatini yaxshilash bilan ta'minlanadi.

Kasalxonadagi gigiyenik va tibbiy-himoya rejimlarining vazifalari va mazmuni bir-biri bilan chambarchas bog'liqdir. Shuning uchun gigiyenik rejimga rioya qilinmagan shifoxonada tibbiy va himoya rejimini tasavvur qilib bo'lmaydi.

Kasalxona bemor uchun shaxsiy gigiena maktabidir va bemorlarga gigiena ko'nikmalarini o'rgatish kasalxonadan chiqqandan keyin davolanish natijalarini mustahkamlashga yordam beradi.

Kasalxonadagi gigienik rejim optimal mikroiklim, yorug'lik qulayligi, etarli insolyatsiya sharoitlari, havo muhitining tozaligi va binolarning sanitariya holatini ta'minlash bilan ta'minlanadi.

Kasalxonalarda bemorlar va tibbiyot xodimlarining shaxsiy gigiena qoidalariga rioya qilishlari uchun qulay sharoitlar yaratilishi kerak.

Ushbu masalalarga amaliy mashg'ulotlarning alohida mavzulari ajratiladi.

Sanitariya rejimi va sanitariya holati. Tozalik tibbiy muassasaning to'g'ri gigienik rejimining zarur elementidir.

Mutlaq tozalik muhiti shifoxona rejimining boshqa jihatlari bilan birgalikda shifo jarayonini amalga oshirish uchun eng yaxshi sharoitlarni yaratadi. Bu bemorda shifoxona xodimlariga ishonchni uyg'otadi, shifoxona haqida ijobiy taassurot qoldiradi va bemorning sog'lig'iga hissa qo'shadi.

Davolash jarayonini amalga oshirish va shifoxona ichidagi infeksiyalarning oldini olishda shifoxona chastotasining ahamiyatini quyidagi misollar bilan ko'rsatish mumkin.

Jarrohlik bo'limi va operatsiya bo'limining etarli darajada toza bo'lmaganligi, chang va havoning ifloslanishini ko'paytirish, operatsiyalar va steril materiallar va asboblarni saqlash uchun zarur bo'lgan steril sharoitlarni yaratishga salbiy ta'sir qiladi.

Bemorlar yotadigan bo'limlar va boshqa joylarda pollarni, mebellarni sifatsiz tozalash, shkaflar va isitish radiatorlari orqasida chang to'planishi havoning ifloslanishiga olib keladi va bevosita infeksiyalar xavfini keltirib chiqaradi, ularning tarqalishida chang muhim rol o'ynaydi.

Ichak infeksiyasini yuqtirishda ham xuddi shunday ahamiyatga ega bo'lgan iflos hojatxona, hammom, iflos choyshab, chivinlar, hasharotlar, parazitlarning paydo bo'lishi, infeksiyani yuqtirishdagi roli yaxshi ma'lum.

Tibbiyot muassasalarining sanitariya rejimining eng muhim elementlari qatoriga shifoxona binolarida toza havoni saqlashga qaratilganlar kiradi. Ular orasida ichki havo almashinuvi va changni nazorat qilish muhim ahamiyatga ega.

Kasalxona binolarida changni nazorat qilish quyidagilar tomonidan amalga oshiriladi:

- a) binolarni ventilyatsiya qilish bilan birgalikda tizimli tozalash;
- b) ochiq havoda yumshoq jihozlarni tizimli tozalash;
- v) pollarni qoplash va xalatlarni singdirish orqali changni mahkamlash.

Kasalxona bo'limining barcha hududlari har kuni tozalanadi.

Bo'limlar, yo'laklar, kabinetlar ertalab bemorlar turgandan keyin tozalanadi.

Bemorlarning ertalabki hojatxonasidan so'ng, ko'rpa-to'shaklarni yig'ish va ko'rpa-to'shaklarni tartibga solish, pollarni nam supurish, mebildagi changni nam latta bilan tozalash va eshiklar, panellar, deraza tokchalari, isitish moslamalari yuzalarini artish; va hokazo. Tozalash pollarni tozalash bilan tugaydi.

Changni kamaytirish uchun siz polni qoplaydigan hidsiz changni bog'laydigan moddalardan ham foydalanishingiz mumkin. Buning uchun polda changni ushlab turadigan yog'larni o'z ichiga olgan maxsus formulalardan foydalaning.

Havoning bakterial ifloslanishini o'rganish bemorlar o'rnidan turguncha minimal ekanligini ko'rsatdi.

Bemorlar va xodimlar palatada harakat qilganda havodagi mikroorganizmlar soni 2-4 marta, ko'rpa-to'shaklarni tikishda 2-5 marta, pollarni quruq supurganda 2-10 marta ko'payadi. Palatalarni yaxshi olib borilgan nam tozalash bilan havodagi mikroorganizmlar soni ko'paymaydi. Bu tozalash tugagandan so'ng xonalarni havoga chiqarish orqali osonlashtiriladi. Issiq mavsumda xonalardagi derazalar va transomlar imkon qadar ochiq bo'lishi kerak.

Qattiq sovuqlarda koridorlar palata eshiklari yopiq holda ventilyatsiya qilinadi.

Hudud har doim toza bo'lishini ta'minlash uchun tozalash kun davomida takrorlanishi kerak. Ovqatlanish xonalari va bufetlar har ovqatdan keyin tozalanadi. Bemorlar yotishdan oldin yotoqlarni yig'adilar, polni supuradilar va xonani ventilyatsiya qiladilar. Qishda koridorlar kechasi bir necha marta ventilyatsiya qilinadi. Choynabni har 7-10 kunda bir marta, shuningdek, ba'zi bemorlar uchun ifloslangan holda almashtirish kerak.

Kasalxonada changni eng to'liq olib tashlash changyutgichlar yordamida amalga oshiriladi. Changyutgichlar portativ yoki statsionar bo'lishi mumkin. Portativ changyutgichlarning kamchiliklari ular 70-80 dB hajmda yaratadigan shovqindir. Qurilish vaqtida shifoxona bilan jihozlangan markaziy changyutgich stansiyasida bu kamchilik yo'q.

Chang, uchuvchi hidlar va mikroorganizmlar bo'lgan palatalarda havo ifloslanishining muhim manbai matraslar, choynablar, gilamlar va boshqa yumshoq materiallardir. Ro'yxatdagi narsalarni tozalash va urish vaqti-vaqti bilan ochiq havoda amalga oshiriladi (verandalar ishlatiladi). Tozalash va yo'q qilishdan keyin mikroorganizmlar soni 10-15 marta, chang zarralari soni esa 2-3 marta kamayadi.

Atmosfera havosining ifloslanishining oldini olish maqsadida bir qator xorijiy mamlakatlarda shifoxonalarda, palatalardagi matras va ko'rpa-to'shaklar almashtirilmay, to'shaklar to'liq almashtirilmogda. To'shaklarni, ko'rpa-to'shaklarni almashtirish va kerak bo'lganda yotoqlarni dezinfeksiya qilish maxsus xonada amalga oshiriladi.

Ba'zi tadqiqotchilar choynablar va choynablarni changni bog'lovchi birikmalar bilan singdirishni tavsiya qiladilar. Eng qulay vosita 3-5% suvli emulsol eritmasi bo'lib, unda shpindel moyi (72,5%), asidol (18%), etilen glikol (20%), kaustik soda (1%), suv (6,5%) mavjud. Kir 2-3 daqiqa davomida emulsol eritmasiga botiriladi, keyin siqib chiqariladi va quritiladi.

Emprenye qilingan zig'irning gigienik xususiyatlari (shu jumladan hid va rang) o'zgarmaydi. Zaminlarni qoplash uchun 30% suvli emulsol eritmasidan foydalaning (1 m³ uchun 30 ml).

Ratsional tozalash usullari va tizimli aeratsiyani qo'llash orqali shifoxona binolari havosidagi mikrobial ifloslanish va changni sezilarli darajada kamaytirish mumkin. Shu bilan birga, tomchilatib yuboriladigan infeksiyalar ulushining ortib borayotgani va aseptikaga bo'lgan talablarning tobora ortib borayotgani bolalar yuqumli kasalliklar bo'limlari bo'limlari, operatsiya xonalari, kiyinish xonalari, mehnat xonalari va boshqalarda havoning mikrob bilan ifloslanishini yanada kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni amalga oshirishni talab qilmoqda. Shu maqsadda so'nggi yillarda ichki havoni dezinfeksiya qilishning turli usullari o'rganildi.

Ultrabinafsha nurlar bilan nurlanish eng katta amaliy qo'llanilishini oldi. Ultraviyole nurlanish havoni yoki turli ob'ektlar yuzasini nurlantirganda kuchli va tez ta'sir qiluvchi bakteritsid vositadir. Ultraviyole nurlarning bakteritsid ta'siri chang miqdori va havo namligining oshishi bilan kamayadi.

Sun'iy ultrabinafsha nurlanishning ikkita manbasi mavjud: yuqori bosimli simob-kvars lampalar (PRK turi) va past bosimli bakteritsid ultrabinafsha lampalar (BUV turi). Merkuriy-kvarts lampalari yuqori quvvatga ega bo'lishi mumkin (1000 vattgacha), lekin ular quvvat birligi uchun kamroq bakteritsid nurlanishiga ega.

Shu sababli, PRK tipidagi lampalar hozirgi vaqtda kasalxonalarda bemorlar yo'qligida turli xil ob'ektlar va ichki havoni nurlantirish uchun foydalanish uchun tavsiya etiladi.

BUV tipidagi lampalar PRK (15 va 30 vatt) dan past quvvatga ega, ammo ular quvvat birligi uchun bakteritsid nurlarining sezilarli darajada yuqori chiqishiga ega.

Ushbu lampalarning emissiya spektri eng ko'p bakteritsid nurlarning 80% ni tashkil qiladi, shuning uchun ularning yon ta'siri (ozon shakllanishi) juda kam.

Ultraviyole nurlanishdan foydalanishning uchta usuli ma'lum:

- 1) to'g'ridan-to'g'ri nurlanish;
- 2) bilvosita nurlanish - aks ettirilgan nurlar,
- 3) ventilyatsiya yoki aylanma qurilmalarda etkazib berish havosini nurlantirish.

To'g'ridan-to'g'ri nurlanish shiftga osilgan lampalar yordamida amalga oshiriladi va nurlarning to'g'ridan-to'g'ri oqimini pastga yo'naltiradi. Bundan tashqari, devorlarga o'rnatilgan lampalar yoki polda turgan maxsus tripodlar bilan ham amalga oshirilishi mumkin. Kerakli quvvat 1 m³ xona uchun 1,5-2 Vtni tashkil qiladi. Bu usul mebel va havoni yuqori darajada dezinfeksiyalash imkonini beradi.

Shunday qilib, ish vaqtida kiyinish xonasini 1-2 soat nurlantirishdan so'ng, havodagi bakteriyalarning umumiy soni 60-70% ga kamaydi, nurlanishsiz havoning ifloslanishi doimiy ravishda oshib bordi.

Biroq, PRK va hatto BUV tipidagi lampalardan ultrabinafsha nurlarning to'g'ridan-to'g'ri oqimi noqulay yon ta'sirga ega va shuning uchun to'g'ridan-to'g'ri nurlanish faqat odamlar yo'qligida (tanaffus paytida, ishni boshlashdan oldin) yoki ular maxsus ko'zoynaklar bilan ta'minlanganda amalga oshirilishi mumkin. ko'zlarini himoya qilish.

Binolarni bilvosita ultrabinafsha nurlanishi eng keng tarqalgan. Buning uchun ultrabinafsha nurlanish manbai poldan 1,8-2 m balandlikda reflektor yuqoriga qaragan holda to'xtatiladi, shunda to'g'ridan-to'g'ri radiatsiya oqimi xonaning yuqori zonasiga kiradi; Xonaning pastki zonasi chiroq reflektori bilan to'g'ridan-to'g'ri nurlardan himoyalangan.

Xonaning yuqori zonasidan o'tadigan havo aslida to'g'ridan-to'g'ri nurlanishga duchor bo'ladi. Bundan tashqari, shift dan va devorlarning yuqori qismidan aks ettirilgan ultrabinafsha nurlar (yaxshiroq aks ettirish uchun devorlar oq rangga bo'yalgan bo'lishi kerak) odamlar bo'lishi mumkin bo'lgan xonaning pastki qismini nurlantiradi.

Shift va devorlardan aks ettirilgan ultrabinafsha nurlanish, to'g'ri dozada, nafaqat bakteritsid, balki foydali biologik ta'sirga ham ega (D vitamini hosil bo'lishi, tananing immunologik reaktivligini yaxshilash, gematopoezni rag'batlantirish), chunki aks ettirilgan nurlanishning intensivligi. To'g'ridan-to'g'ri nurlanishdan 20-30 marta kamroq.

Yangi tug'ilgan chaqaloqlar va erta tug'ilgan chaqaloqlar uchun palatalarda bilvosita nurlanishning ijobiy ta'siri (yaxshiroq vazn dinamikasi, kamroq aerogen kasalliklar, kasallikning oson kechishi) kuzatuvlari mavjud.

Skarlatina bilan og'rigan bolalar bo'lgan palatalarda ultrabinafsha nurlanish asoratlarni 3 baravar kamaytirdi. Bolalar yuqumli kasalliklar bo'limining nurlangan bo'limlarida havodan difteriya tayoqchalari, gemolitik streptokokklar va piogen stafilokokklar bir necha barobar kam ekilgan.

Palatalarni kuz-qish va erta bahorda kuniga 3-4 marta 1 soat davomida nurlantirish maqsadga muvofiqdir.

Sun'iy ultrabinafsha nurlanish, hatto bilvosita ham, sil kasalligining faol shakli, nefrozo-nefrit, febril holat va og'ir charchoqli bolalar uchun kontrendikedir.

Binolarni va parvarishlash buyumlarini dezinfeksiya qilish quyidagi tarzda amalga oshiriladi.

Yuqumli kasalliklar bo'limlarida kundalik tozalash paytida yuzalar mato bilan artiladi. Bir latta bilan artish uning ifloslanishini oshiradi va artilayotgan yuzalarni dezinfeksiya qilishda samarasiz. Shuning uchun, xloramin eritmasida uchta lattadan foydalanish va yuzalarni artganda ularni vaqti-vaqti bilan o'zgartirish tavsiya etiladi.

Yuvib bo'lgandan so'ng, idishlarni qaynatish yoki 0,2% tiniqlangan oqartiruvchi eritmada yuvish, so'ngra chayish orqali dezinfeksiya qilinadi.

Yuqumli kasalliklar bo'limida idishlarni oqartirgich bilan dezinfeksiya qilish muddati kamida 1 soat bo'lishi kerak. Hojatxonalar, siydikxonalar, vannalar, lavabolar axloqsizlikdan (kerosin, kislotalar yoki yuvish vositalaridan) yaxshilab tozalanadi, so'ngra issiq suv va sovun bilan yuviladi. Har bir bemordan keyin hammomlar iliq suv bilan yuviladi.

Tualet idishlarining yog'och qismlari 5% oqartiruvchi eritma bilan yuviladi. Choyshablar har foydalanishdan keyin yuviladi va dezinfeksiya qilinadi. Dezinfeksiya bir soat davomida bug 'bilan yoki 0,2% oqartirish eritmasida amalga oshiriladi.

Ulangan issiq suv ta'minoti tizimidan elektr yoki suv bilan quvvatlanadigan choyshablar va pisuarlarni yuvish va termal sterilizatsiya qilish uchun asboblarni universal joriy qilish kerak. Bu Purifex, Hirana kompaniyasining Chexiya qurilmasi va boshqalar kabi qurilmalarga tegishli.

Ushbu preparatlarda og'ir kasal bemorlarni parvarish qilish uchun ishlatiladigan narsalarni zararsizlantirish tartibi 7-8 daqiqa davom etadi.

O'yinchoqlar 3% xloramin eritmasida yuvish yoki unga namlangan cho'tka yordamida, shuningdek ultrabinafsha nurlanish (chiroqdan o'yinchoq yuzasiga 30 sm masofada 15 minut) yordamida neytrallanadi.

Yiliga kamida bir marta shifoxonalarda binolarni oqlash tavsiya etiladi. Kasalxona binolarini yaxshilab tozalash bilan birlashtirilgan oqlashdan so'ng, palatalar havosidagi mikroorganizmlarning tarkibi uzoq vaqt davomida pastki chegaralarda qoladi va bir necha oydan keyin, hatto bir xil sanitariya rejimida ham ko'paya boshlaydi.

Gigienik rejimni ta'minlashning yana bir muhim sharti - shifoxonalar faoliyati davomida hosil bo'lgan chiqindilarni o'z vaqtida yig'ish, zararsizlantirish va yo'q qilishni tashkil etishdir.

Tibbiyot xodimlarining shaxsiy gigienasi. Bemorlarga xizmat ko'rsatishning zarur shart-sharoitlari tibbiyot xodimlarining toza, yig'ilgan va madaniyatli tashqi ko'rinishi, shaxsiy gigiena qoidalarini puxta bajarishi.

Tibbiyot xodimlari shaxsiy gigiena qoidalariga rioya qilishda bemorlarga namuna bo'lishi kerak.

Bundan tashqari, xodimlarning shaxsiy gigiena qoidalariga rioya qilishlari tibbiyot xodimlari va bemorlar o'rtasida nozokomial infeksiyalarning oldini olishda katta ahamiyatga ega.

Kasalxonada ishlayotgan barcha xodimlar majburiy tibbiy ko'rikdan o'tkaziladi. Kelgusida oziq-ovqat bo'limi xodimlari va bemorlarga bevosita xizmat ko'rsatuvchi kichik xodimlar har oyda tibbiy ko'rikdan, har olti oyda bir marta - bakteriya tashilishi uchun testdan o'tkaziladi. Bemorlarga yuqtirish ehtimoli jihatidan xavfli bo'lgan kasalliklarga chalingan xodimlarga ishlashga ruxsat etilmaydi.

Ish joyiga kelgan tibbiyot xodimi garderobdagi ustki kiyimini yechishi, qo‘llarini sovun bilan yaxshilab yuvishi, so‘ngra belgilangan himoya kiyimini (xalat, ro‘mol, og‘iz-burunga doka bog‘lash va hokazo) kiyishi kerak. Kombinezonlar beg'ubor toza, dazmollangan va mos o'lchamda bo'lishi kerak.

Har safar iflos ishlardan keyin xodimlar qo'llarini issiq suv, cho'tka va sovun bilan yaxshilab yuvishlari kerak, agar kerak bo'lsa, ularni dezinfektsiyali eritma bilan, masalan, 0,2% tiniqlangan oqartiruvchi eritma yoki 1% xloramin eritmasi bilan davolash kerak. Buni yuqumli bemorlarga xizmat ko'rsatgandan keyin, shuningdek, turli xil manipulyatsiyalardan oldin va keyin qilish kerak. Qo'l yuvish cho'tkalari dezinfektsiyali eritmada saqlanishi kerak.

Xodimlarning tirnoqlarini qisqartirish talab qilinadi. Binolarni tozalash bilan shug'ullanadigan texnik xodimlarga oziq-ovqat xizmat ko'rsatishga ruxsat berilmaydi.

Har bir shifoxona xodimlarga ishdan keyin dush olish imkoniyatini berishi kerak. Yuqumli kasalliklar va dezinfektsiya bo'limlari xodimlari uchun kirish tipidagi dushlar mavjud.

Kasalxonaning sanitariya holatini ob'ektiv nazorat qilish. Kasalxonaning sanitariya holatini ob'ektiv va ishonchli baholash tashqi muhitning gigienik tadqiqotlarini muntazam ravishda o'tkazmasdan mumkin emas.

Ulardan eng muhimlari quyidagilardan iborat: mikroiklim omillarining instrumental tadqiqotlari (harorat, namlik va havo tezligi, tashqi devorlarning harorati), bakterial ifloslanish, oksidlanish va karbonat angidrid miqdori uchun havo sinovi, shovqin intensivligini o'rganish, jarrohlik asboblari va kiyimlarining sterilligini tekshirish; tadqiqot xodimlari va bemorlarning qo'llari, kiyim-kechak, mebel, uy-ro'zg'or buyumlari va E. coli bilan ifloslanish darajasidan yuviladi; oziq-ovqatning kaloriya tarkibi va ozuqaviy moddalar, shu jumladan vitaminlar tarkibini o'rganish; ichimlik suvi tadqiqotlari va boshqalar.

Kasalxonadagi tashqi muhitning sanitariya holatini tavsiflovchi barcha ma'lumotlarni maxsus sanitariya jurnalida qayd etish tavsiya etiladi.

Ushbu tadqiqotlar natijalarini tahlil qilish kamchiliklarning sabablarini aniqlashga va ularni bartaraf etishning samarali choralarini topishga yordam beradi.

Gigienik sharoitlar kasalxona (nazokomial) infeksiyalarning oldini olishning muhim shartidir. Kasalxona infeksiyalariga qarshi kurash nafaqat yuqumli kasalliklar, bolalar, jarrohlik, tug'ruq bo'limlari, balki boshqa barcha bo'limlar uchun ham dolzarbdir. So'nggi yillarda shifoxonalarda, ayniqsa, "XX asr kasalxonalari vabosi" deb ataladigan stafilokok infeksiyalari tufayli kasalxonaga oid kasalliklarning ko'payishi kuzatildi. Shunday qilib, Qo'shma Shtatlarda shifoxonalarda davolanadigan barcha bemorlarning 6,3% gacha nozokomial infeksiyalardan aziyat chekmoqda. Angliyada yil davomida 1 millionga yaqin qo'shimcha yotoq kunlari operatsiyadan keyingi

yiringli-septik va boshqa asoratlar bilan bog'liq. Shu bilan birga, barcha tadqiqotchilar kasalxona infeksiyalarining oldini olishning asosi shifoxonalarni gigienik jihatdan oqilona loyihalash, jihozlash va texnik xizmat ko'rsatish ekanligini doimo ta'kidlaydilar.

Kasalxona gigienasi barcha xodimlar uchun sog'lom mehnat sharoitlarini ta'minlashi kerak. Sog'liqni saqlash xodimlari turli xil kasbiy xavf-xatarlarga duch kelishi mumkin. Bularga quyidagilar kiradi: neyropsik stress (jarrohlarni, reanimatsiya anesteziologlari, akusher-ginekologlar, psixiatriya shifoxonalari xodimlari va boshqalar), skelet mushaklarining kuchlanishi (jarrohlarni, stomatologlar va boshqalar), tungi ish (navbatchi xodimlar), kimyoviy (anesteziologlar va boshqalar) va fizik vositalar (rentgen, fizioterapiya, barooperativ va boshqa bo'limlar xodimlari), nozokomial infeksiya (gripp va boshqa tomchi infeksiyalari) va boshqalar.

Tibbiyotga eng yangi ilm-fan yutuqlarini joriy qilishda ayniqsa yuqori darajadagi gigienik ta'minot zarur. Masalan, tegishli gigiyenik tadbirlarni ishlab chiqmasdan va amalga oshirmasdan turib, radioizotoplar va boshqa ionlashtiruvchi nurlanish manbalaridan, elektron mikroskoplardan, lazerlardan, barooperativ xonalardan, eng yangi fizioterapevtik bloklardan foydalanish mumkin emas. Organ transplantatsiyasi operatsiyalari paytida kompleks gigienik tadbirlar tizimini o'tkazish zarur. Kasalxonada turli polimer materiallar, bakteritsid bo'yoqlar, dezinfektsiyalash vositalari, yuvish vositalari va tozalash vositalaridan foydalanish ham gigienik malakani talab qiladi. Kasalxonaning namunali gigiyena amaliyoti kasallar uchun gigiena ko'nikmalari maktabiga aylanishiga yordam beradi. Kasalxona gigienasining ahamiyati ortib borayotganini hisobga olgan holda, bir qator mamlakatlarda shifoxonalar xodimlariga yangi “kasalxona gigienisti” lavozimi joriy etilmoqda. Rossiyada - "kasalxona epidemiologi".

Uning faoliyatining asosiy vazifalari:

- 1) kasalxonada gigienik sharoitlarni yaxshilash;
- 2) Kasalxonaning sanitariya holatini tizimli nazorat qilish;
- 3) Nozokomial infeksiya xavfini minimallashtirish.

Gigienik shart-sharoitlarni yaratish kasalxonani qurish tizimiga, er uchastkasining xususiyatlariga va shifoxonaning aholi punktidagi joylashuviga, shifoxona binolarini loyihalash va ichki sxemasiga, sanitariya-texnik takomillashtirishga, jihozlash va sanitariya holatiga bog'liq.

“ DAOLASH-profilaktika muassasalar gigienasi ” bo‘limining mantiqiy tuzilishi (shifokor ishi bo‘yicha)

MAQSAD	VAZIFALAR	TALABALARNIN G SINFDAGI MUSTAQIL	USULLARI	HUJJATLAR
--------	-----------	--	----------	-----------

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC
INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 01. January 2025

		ISHLARI MAZMUNI		
Tibbiyot muassasalarida tibbiy-himoya, sanitariya-gigiyena va sanitariya-epidemiologiya rejimlarini yaratishni ta'minlaydigan choratadbirlarning bajarilishini nazorat qilish bilimlarini va usullarini o'zlashtirish;	1. Bemorlarning yashashi va tibbiyot xodimlarining muvaffaqiyatli ishlashi uchun maqbul shart-sharoitlarni yaratishga qaratilgan tibbiyot muassasalarini uchun gigiyena normalari va talablarini bilish. 2. Kasalxonalar uchastkasining joylashuvi va rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlarida kelib chiqqan holda, sog'liqni saqlash muassasalaridagi gigiyenik sharoitlarni, binolarning dizayni va ichki tartibini, ularning sanitariya-texnik jihatdan	1. Aholi punktlarida sog'liqni saqlash muassasalarining joylashishini baholash, tibbiy-himoya rejimini yaratish, shifoxona binolarini shovqin, ifloslanishdan himoya qilish, qulay insolyatsiya rejimini yaratishni hisobga olgan holda er uchastkasining tartibi. , bemorlarning toza havoda qolishlari uchun saytdan foydalanish imkoniyati. 2. Himoya davolash rejimini ta'minlash va shifoxona ichidagi infeksiyalarning oldini olish imkoniyatlarini hisobga olgan holda, bemorlarni qabul qilish va bo'shatish bo'limlarini joylashtirish bo'yicha gigiyenik talablarga	1. Vaziyat masalalarini yechish. 2. Loyiha hujjatlarini ko'rib chiqish. 1. Tabiiy va sun'iy yoritishni o'rganishning instrumental va hisoblash usullari. 2. Vaziyat masalalarini yechish.	San.P va N5179-90 "Kasalxonalar, tug'ruqxonalar va boshqa tibbiy shifoxonalarni loyihalash, jihozlash va ulardan foydalanish bo'yicha sanitariya qoidalari" San II va N P-L-9-70 "Kasalxonalar va klinikalar" Sog'liqni saqlash muassasalarini loyihalash bo'yicha qo'llanma (Giproniizdrav). M, 1990 yil Sog'liqni saqlash muassasalarini joylashtirishning vaziyat rejasi. Kasalxonalar uchastkasining bosh rejasi.

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC
INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 01. Yanuary 2025

	yaxshilanishini, shuningdek, foydalanish paytidagi sanitariya holatini baholay olish. .	muvofigligini baholash. 3. Turli shifoxona bo'limlarining konstruktiv xususiyatlarini baholash (bolalar, jarrohlik, akusherlik-ginekologik, yuqumli kasalliklar va boshqalar). 4. Kafedrada sanitariya-gigiyena rejimini baholash.		Fasad va zamin rejalari.
bemorlarning tez tiklanishi va tibbiyot xodimlarining muvaffaqiyatli faoliyati uchun zarur	3. Noqulay mikroiklim sharoitlari kasal va sog'lom odamning funksional holatiga qanday ta'sir ko'rsatishi mumkinligini biling. 4. Kasalxonaning turli xonalaridagi mikroiklimni gigienik me'yorlarga muvofiq, ularning maqsadi va bemorlarning patologiyasi	1. Kasalxonalarin g turli bo'limlarida mikroiklim sharoitlarini optimallashtirish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish bilan mikroiklim parametrlarini tadqiq qilish va gigienik baholash. 2. Meteorologik omillarning ham tibbiyot xodimlari, ham bemorlar organizmiga kompleks	1. Mikroiklim parametrlarining o'zgarishi (gorizontal va vertikal o'rtacha harorat va harorat farqlari, havo tezligi, termal radiatsiya, atmosfera bosimi). 2. Meteorologik omillar ta'siriga tananing reaksiyalarini o'rganish (katatermometriya , terining haroratini aniqlash, terlash intensivligi, iliq farovonlikni baholash).	San.P va N 2.08.02-89 "Jamoat binolari va inshootlari". San.P va N 5179 6-bo'lim. "Isitish, shamollatish , mikroiklim va ichki havo muhitiga qo'yiladigan talablar"

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC
INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 01. Yanuary 2025

	xususiyatini hisobga olgan holda baholay bilish va mikroiklim sharoitlarini optimallashtirish chora-tadbirlarini tavsiya etish.	ta'sirini baholash.		
5. Tabiiy va sun'iy yoritishning inson salomatligiga ta'sirining fiziologik va gigiyenik xususiyatlarini va shifoxona binolarini yoritishga qo'yiladigan talablarni bilish.	6. Sog'liqni saqlash muassasalarida turli maqsadlardagi xonalardagi insolyatsiya rejimini, tabiiy va sun'iy yoritishni baholay olish va ularni	1. Bemorlarni turli xil insolyatsiya rejimlari bo'lgan palatalarga joylashtirish bo'yicha tavsiyalar bilan binolarda insolyatsiya rejimini baholash. 2. Geometrik ko'rsatkichlar va KEO asosida tabiiy yoritishni aniqlash va baholash. 3. Lyuksda va o'ziga xos quvvat orqali sun'iy yoritish darajasini aniqlash va baholash. 4. Turli maqsadlar	San. P va N II-4-79 "Tabiiy va sun'iy yoritish". San P va N 5179-90 7-bo'lim. "Tabiiy va sun'iy yoritish uchun gigiyenik talablar".	

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC
INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 01. January 2025

	optimallashtirish chora-tadbirlarini tavsiya etish.	uchun binolarni izolyatsiyalash rejimini, tabiiy va sun'iy yoritishni optimallashtirish bo'yicha chora-tadbirlarni tavsiya etish.		
7.	Yopiq xonalardagi havo muhiti tarkibining sog'lom va kasal odamlarning funksional holatiga ta'siri haqida bilish.	1. Yopiq joylarda karbonat angidrid miqdorini tadqiq qilish va baholash.	1. Karbonat angidridni aniqlashning ekspress usuli.	San P va N 5179-90 "Kasalxonalar, tug'ruqxonalar va boshqa tibbiy shifoxonalarni loyihalash va ishlatish uchun sanitariya qoidalari". Sog'liqni saqlash muassasalarida shamollatish moslamalarini ishlatish va samaradorligini nazorat qilish bo'yicha ko'rsatmalar No 1231-75.
8.	Kasalxona binolari havosining tarkibi va ularni ventilyatsiya qilish uchun gigienik talablarni bilish.	2. Atmosferadagi bakterial ifloslanishni aniqlash va baholash.	2. Sanitariya-bakteriologik tekshirish.	
9.	Havoning tozaligini ifloslanishning asosiy ko'rsatkichlari (antropotoksinlar, karbonat angidrid, bakterial ifloslanish) asosida baholay olish.	3. Havo muhitining holatini baholash va shamollatish rejimlarini asoslash.	3. Karbonat angidrid uchun havo almashinuv kursini hisoblash va baholash.	
10.	Tibbiyot muassasasining turli binolarini ventilyatsiya qilish rejimini baholay	4. Yopiq joylarda ventilyatsiya samaradorligini o'rganish.		

**“CONFERENCE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES IN SCIENTIFIC
INNOVATIVE RESEARCH”**

Volume 02. Issue 01. Yanuary 2025

<p>olish va uni optimallashtirish bo'yicha tavsiyalar berish.</p>			
<p>11. “HBI” tushunchasini egallang. 12. Ularning paydo bo'lish sabablarini, eng muhim qo'zg'atuvchilarning epidemiologiyasini, kasalxona ichidagi infeksiyalarning tarqalish manbalarini va yo'llarini bilish. 13. Kasalxonalarining turli bo'limlarida sanitariya-epidemiya qarshi rejimning asosiy qoidalarining bajarilishini nazorat qila olish. 14. Kasalxona ichidagi infeksiyalarning nospetsifik va spesifik profilaktikasi bo'yicha asosiy tadbirlarni amalga oshira olish.</p>	<p>1. Mavzuning asosiy, eng muhim masalalarini tahlil qilish. 2. Og'zaki yoki yozma so'rov orqali bilimlarni egallashni nazorat qilish. 3. Vaziyat masalalarini yechish.</p>	<p>Dasturlashtirilgan boshqaruv</p>	<p>Nozokomial infeksiyalarni epidemiologik nazorat qilish bo'yicha ko'rsatmalar 1987 yil 2 sentyabrdagi 28-6, / 34-son. Sog'liqni saqlash muassasalarida sanitariya va epidemiya qarshi rejim bo'yicha me'yoriy-uslubiy hujjatlar to'plami. M, 1996 yil, 2 jild.</p>

Mavzu 1. Tibbiyot muassasalarini joylashtirish, joylashtirish va jihozlash uchun gigienik talablar (shifoxona loyihasining sanitariya ekspertizasi)

MAVZUNING AMALIY AHAMIYATI:

Tibbiyot muassasalarida optimal gigiyenik sharoitlarni yaratish kasalxona maydonini rejalashtirish va rivojlantirish xususiyatlari, binolarning tuzilishi va ichki tartibi, ularning sanitariya-texnik jihatdan yaxshilanishi, shuningdek, ekspluatatsiya davridagi sanitariya holati bilan belgilanadi.

DARS MAQSADI:

Oddiy shifoxona loyihasini tahlil qilish misolidan foydalanib, tibbiy muassasalarni joylashtirish va ichki tartibga solish uchun asosiy gigiyenik talablarni o'rganing.

NAZARIY SAVOLLAR:

1. Kasalxona qurilishining zamonaviy gigiyenik muammolari.
2. Kasalxonalarni joylashtirish va erna rejalashtirish uchun gigiyenik talablar.
3. Kasalxonani rivojlantirish tizimlari, yerlarni rayonlashtirish.
4. Kasalxonaning qabul bo'limi, bo'lim bo'limi va boshqa tarkibiy bo'linmalariga qo'yiladigan gigiyenik talablar.
5. Kasalxonalarning terapevtik, jarrohlik, bolalar, akusherlik va yuqumli kasalliklar bo'limlarida tartib va ish tartibi.

AMALIY MAKORALAR:

Tibbiyot muassasalari loyihalarini gigiyenik ekspertizadan o'tkazish metodikasini o'zlashtirish.

ADABIYOT:

Asosiy: 1. Rummyantsev G.I. va boshqalar. Umumiy gigiena.-M.,-1986.-B.230-253, 289-300. 2. Gabovich R.D., Poznanskiy S.S., Shahbazyan, G.X. Gigiena. Kiev.-1984.-P.277-304. 3. Pivovarov Yu.P Goeva O.E.Velichko A.A. Gigiena bo'yicha laboratoriya mashqlari bo'yicha qo'llanma. M.Tibbiyot.-1983.-B.59-92.

Qo'shimcha: 1. Bystrova T.A. Tibbiyot muassasalarining gigienasi. -M.-1971. 2. Saxnovskaya N.N., Manenko A.K. Tibbiyot muassasalarining gigienasi - Kiev. -1982 yil. 3. Kasalxona gigienasi. Nemis tilidan tarjima. - Minsk. -1984 yil.

Talabalar mustaqil ishi uchun topshiriq:

Taqdim etilgan adabiyotlar va o'quv materiallari asosida

I. Tibbiyot muassasalarini rejalashtirishning sanitariya-gigiyena tamoyillarini o'rganish.

II. Qulay tibbiy, himoya va epidemiyaga qarshi rejimni yaratishni hisobga olgan holda, aholi punktlarida tibbiyot muassasalarini joylashtirish va shifoxona uchastkasining tartibiga qo'yiladigan gigiyenik talablarni o'rganish.

III. Bemorlarni qabul qilish va bo'shatish bo'limining tartibiga qo'yiladigan gigiyenik talablarni va shifoxonalarning turli bo'limlarida qabul qilish va chiqarish xususiyatlarini o'rganish.

IV. Bo'lim bo'limiga qo'yiladigan gigienik talablarni tushuning (terapevtik bo'limning joylashuvi misolidan foydalanib). Kasalxonalarining bolalar, akusherlik va ginekologiya, jarrohlik va yuqumli kasalliklar bo'limlarini joylashtirish xususiyatlari.

V. Ambulatoriya bo'limining joylashuvi uchun gigienik talablarni tushuning.

VI. Kasalxona loyihasi uchun sanitariya tekshiruv dasturini o'zlashtiring.

MUSTAQIL TAYYORLASH UCHUN O'QUV MATERIAL

1.1. Tibbiyot muassasalarini joylashtirish va erna rejalashtirishning gigienik tamoyillari.

Zamonaviy shifoxona – aholiga tibbiy-profilaktika xizmati ko'rsatishga mo'ljallangan tibbiyot punkti. Ko'pgina shifoxonalar nafaqat kasalxonaga yotqizilgan bemorlarga, balki ular joylashgan hudud aholisiga ham xizmat ko'rsatishini hisobga olgan holda, shifoxonani bevosita turar-joy hududida yoki xizmat ko'rsatuvchi markazda joylashtirishni ta'minlash kerak. maydon (somatik profil). Bemorlarning uzoq muddatli (psixiatriya, sil kasalliklari, reabilitatsiya davolash va boshqalar) 1000 dan ortiq o'rinli ixtisoslashtirilgan bo'limlari yoki majmualari shahar atrofi yoki chekka hududlarda, iloji bo'lsa, yashil hududlarda yoki ularga yaqin joyda joylashgan bo'lishi kerak; turar-joy hududidan 1000 m masofada bo'shliqlarni saqlash, tabiiy sharoitlardan qo'shimcha shifo omili sifatida foydalanish. Tug'ruqxonalar, stomatologik poliklinikalar va boshqa ambulatoriya muassasalari turar-joy va jamoat binolarida piyoda masofada (1,5-2 km), ko'chalar va jamoat transporti yo'llari yaqinida joylashgan bo'lishi mumkin. Tibbiyot muassasalari, SNI PP-69-78 "Tibbiyot-profilaktika muassasalari" ga binoan, aholi punktini funktsional rayonlashtirishni hisobga olgan holda bosh reja va batafsil rejalashtirish loyihalariga muvofiq joylashtirilishi kerak.

Kasalxona hududi shovqin manbalaridan (aerodromlar, temir yo'llar, magistral shahar magistrallari) va havo, tuproq va suvni ifloslantiruvchi manbalardan (shahar miqyosidagi poligonlar, kanalizatsiya maydonlari, chorva mollari qabristonlari va sanoat korxonalarini) sanitariya muhofazasi zonasi 50 ga teng bo'lishi kerak. 1000 m gacha, ob'ektning zararlilik darajasiga qarab, shamol tomonida - havoni ifloslantiruvchi manbalardan. Sayt yaxshi izolyatsiyalangan, ventilyatsiya qilingan va o'simliklarga boy tuproqda joylashgan bo'lib, insolyatsiya va atmosfera suvining drenajlanishini ta'minlash uchun tabiiy yoki boshqariladigan nishab ($0,5-10^0$) bilan jihozlangan. Tuproqlar qo'shimcha chora-tadbirlarsiz tabiiy asoslardan foydalanishga imkon berishi va ifloslanmagan, filtrlovchi tuproqqa ega bo'lishi kerak. Past turgan er osti suvlari (er yuzasidan 1,5 m dan va poydevor poydevoridan 1 m dan yaqinroq bo'lmagan) balandlikni sun'iy ravishda tushirish va murakkab gidrozolyatsiyani o'rnatish bo'yicha ishlarni bajarmasdan qurilishga imkon berishi kerak. Sayt suv ostida qolmasligi, botqoqlanishi va karst yoki ko'chki hodisalari bo'lmasligi kerak.

Aholining sog'liqni saqlash muassasalariga bo'lgan ehtiyojini va er uchashtalarining hajmini hisoblash "Shaharlar, shaharchalar va qishloq aholi punktlarini rejalashtirish va rivojlantirish" SNIpga muvofiq amalga oshiriladi. Davolash-profilaktika muassasalari uchun eng qulay tabiiy sharoitga ega, baland, quruq relefda joylashgan, yaxshi shamollatiladigan yashil maydonlar ajratilgan. Saytni tanlashda siz shifoxona binosini ma

Foydalanilgan adabiyotlar

1. <https://www.rosmedlib.ru/doc/ISBN9785970411698-0014/-esf2k2z11-tabrel-mode-pgs.html>
2. http://elar.ssmu.ru/bitstream/20.500.12701/2075/1/tut_ssmu-2007-6.pdf
3. <https://studfile.net/preview/5874598/>
4. <https://ecology.pdmu.edu.ua/storage/common/docs/YCs0INWYXIsxiKu9xHdr3gudna1pNtCIpaboBfDF.pdf>
5. <https://rep.bsmu.by/bitstream>

**Research Science and
Innovation House**